

POSTANOWIENIE

14 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Jurkowska-Chocyk

na posiedzeniu niejawnym 14 stycznia 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa A.W.

przeciwko Bankowi spółce akcyjnej w W.

o ustalenie i o zapłatę ewentualnie o zapłatę i o ustalenie,

na skutek skargi kasacyjnej Banku spółki akcyjnej w W.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku

z 15 marca 2023 r., I ACa 1117/22,

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

II. zasądza od Banku spółki akcyjnej w W. na rzecz A.W. 2 700 zł (dwa tysiące siedemset złotych) kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia zobowiązanemu do dnia zapłaty.

(R.N.)

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 15 marca 2023 r. Sąd Apelacyjny w Gdańsku, w sprawie z powództwa A.W. przeciwko Bankowi Spółce Akcyjnej w W. o ustalenie i o zapłatę ewentualnie o zapłatę i o ustalenie, na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z 30 marca 2022r., oddalił apelację (pkt I) oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania (pkt II).

Skarga kasacyjna została wniesiona przez stronę pozwaną. Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania strona pozwana wskazała, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne dotyczące oceny od jakiej daty konsument może żądać odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia zasądzonego wskutek stwierdzenia nieważności umowy kredytu. Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania strona pozwana wskazała również, że w sprawie zachodzi potrzeba wykładni art. 455 k.c. w zw. z art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 405 k.c. w zw. z art. 410 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 6 ust. 1 dyrektywy 93/13, art. 498 k.c. , 496 i 497 k.c. w zw. z art 6 ust. 1 dyrektywy 93/13 w zw. z art. 69 ust 1 i 2 ustawy Prawo Bankowe, a także art. 496 k.c. i 497 k.c. w zw. z art. 6 ust. 1 dyrektywy 93/13 w zw. z art. 7 ust. 1 dyrektywy 93/13 w zw. z motywem dwudziestym czwartym dyrektywy 93/13.

Strona powodowa złożyła odpowiedź na skargę kasacyjną, w której wniosła o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie o oddalenie skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie służy zaś merytorycznej ocenie skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zmierzał do zagwarantowania, że skarga kasacyjna, nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie pełnić przypisane jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek do czterech ma więc zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie. Tak więc, nie w każdej sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania, w przeciwnym razie Sąd Najwyższy stałby się wbrew obowiązującym regulacjom sądem trzeciej instancji. Nie jest rolą Sądu Najwyższego korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (zob. postanowienie SN z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (zob. postanowienia SN: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02; z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08).

Powołanie się na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania przepisu prawa, którego wykładnia budzi

wątpliwości, określenia zakresu koniecznej wykładni, wykazania, że wątpliwości interpretacyjne mają poważny charakter i wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, a jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 15 października 2002r., II CZ 102/02, postanowienie Sądu Najwyższego z 28 marca 2007r., II CSK 84/07, postanowienie Sądu Najwyższego z 11 stycznia 2008r., I UK 283/07, postanowienie Sądu Najwyższego z 8 lipca 2008r., I CSK 111/08).

Kluczowe znaczenie w kontekście oceny zasadności wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ma stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy w uchwale pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z 25 kwietnia 2024 r., III CZP 25/22. W orzeczeniu tym wyjaśniono m.in., że w razie uznania, że postanowienie umowy kredytu indeksowanego, odnoszące się do sposobu określania kursu waluty obcej stanowi niedozwolone postanowienie umowne i nie jest wiążące, w obowiązującym stanie prawnym nie można przyjąć, że miejsce tego postanowienia zajmuje inny sposób określenia kursu waluty obcej wynikający z przepisów prawa lub zwyczajów. Ponadto Sąd Najwyższy przesądził także, że w razie niemożliwości ustalenia wiążącego strony kursu waluty obcej w umowie kredytu indeksowanego umowa nie wiąże także w pozostałym zakresie.

Sąd Najwyższy podziela w pełni powyższe stanowisko, pozostające zgodne z ugruntowanym w tym zakresie orzecznictwem krajowym i unijnym. Strona pozwana nie przedstawiła natomiast dostatecznych argumentów dla przyjęcia, że obecna linia orzecznicza powinna ulec zmianie. Zawarty w skardze kasacyjnej wniosek stanowi jedynie próbę narzucenia własnej oceny prawnej względem zagadnień omówionych w zaskarżonym wyroku, w dodatku wyraźnie sprzecznej z orzecznictwem TSUE dotyczącym dyrektywy 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (Dz. Urz. UE nr L 95 z 21 kwietnia 1993 r. s. 29, ze zm.), jak też z ukształtowanym na tej podstawie orzecznictwem Sądu Najwyższego. Wobec powyższego nie

można przyjąć, że wskazana przez stronę pozwaną kwestia stanowi istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., ani że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa wymienionych przez skarżącego (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono zgodnie z art. 98 § 1, 1¹ i 3, art. 99 k.p.c. w związku z § 2 pkt 6, § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

(R.N.)

r.g.